

Paisatges que no han canviat en segles

Una recerca de la UdL analitza el territori de Menàrguens durant els últims 2.000 anys

Menàrguens, a la comarca de la Noguera, és el primer municipi de Catalunya amb un atlas històric que analitza l'evolució del seu paisatge durant els darrers 2.000 anys. És resultat del treball del catedràtic d'Història Medieval de la Universitat de Lleida (UdL), Jordi Bolòs, amb l'investigador de la UdL Jacinto Bonales que senta les bases d'un model aplicable a altres poblacions i comarques del país. La publicació, a càrrec de Pagès Editors, ha comptat amb el finançament de l'Ajuntament de Menàrguens i la Diputació de Lleida.

Atlas històric de Menàrguens presenta una reconstrucció molt precisa de com era el terme municipal de 20,25 quilòmetres quadrats, camp per camp, sobre tot a partir de l'Edat Mitjana en què ja hi ha documentació escrita. Per això, s'ha fet un buidatge d'informació entre els segles XII i XX. "Algunes zones de secà s'havien mantingut sense canvis al llarg de 20 segles, fins que la concentració parcel·lària del canal Algerri-Balaguer va transformar el paisatge. Mentre, la zona irrigada s'ha mantingut sense canvis notables en els darrers 1.000 anys", explica Bolòs.

El treball s'emmarca en el projecte [Paisatge Històric de Catalunya](http://www.paisatgehistoric.udl.cat/PaHisCat/ca/projectePaHisCat/elProjecte.php) [<http://www.paisatgehistoric.udl.cat/PaHisCat/ca/projectePaHisCat/elProjecte.php>] (PaHisCat). Inclou una vintena de mapes, realitzats majoritàriament amb Sistemes d'Informació Geogràfica (SIG), sobre el nucli urbà, toponímia, camps de regadiu i terres de secà, ramaderia, vies de comunicació i edificis des de l'època romana fins a l'actualitat, que es poden comparar amb els de l'Institut Cartogràfic de Catalunya. "Els canvis en l'entorn, bàsicament com a resultat de l'activitat humana, mostren el lligam entre el paisatge, la societat, l'economia i la demografia", destaca el catedràtic de la UdL.

Més informació

[Arqueologia del paisatge de Catalunya](http://paisatgecat.blogspot.com.es/2014/04/un-atles-historic-del-paisatge-dun.html) [

<http://paisatgecat.blogspot.com.es/2014/04/un-atles-historic-del-paisatge-dun.html>]

[Vídeo: L'atles històric de Menàrguens, el primer de Catalunya](#) [

[/sites/universitat-lleida/ca/udl/media-old/atleshistoricmenarguens/](#)] (Balaguer Televisió, 07/03/2014)

La séquia del Cup és un dels elements que es manté des de l'època islàmica / Foto: J. Bolòs